इति श्रुत्वा लघुपतनको ब्रूते । धन्योऽसि मन्थर सर्वदाश्रयणीयोऽसि । यतः ।

सन्त एव सतां नित्यमापदुद्धरणक्षमाः ।
गजानां पङ्कमग्नानां गजा एव धुरंधराः ॥ १८१ ॥

तथा च । गुणिनि गुणज्ञो रमते नागुणशीलस्य गुणिनि परितोषः ।
5 अलिरिति वनात् कमलं न हि भेकस्त्वेकवासोऽपि ॥ १८२ ॥

अपरं च । श्लाघ्यः स एको भुवि मानवानां स उत्तमः सत्पुरुषः स धन्यः ।
यस्यार्थिनो वा शरणागता वा नाशाविभङ्गा विमुखाः प्रयान्ति ॥

तदेवं ते स्वेच्छाहारविहारं कुर्वाणाः संतुष्टाः सुखं निवसन्ति । अथ कदाचिच्चित्राङ्गनामा मृगः केनापि त्रासितस्तत्रागत्य मिलितः । ततः पश्चादा-
10 यान्तं भयहेतुमाकलय्य मन्थरो जलं प्रविष्टो मूषिकश्च विवरं गत उड्डीयमानः काको वृक्षाग्रमारूढः । ततो लघुपतनकेन सुदूरं निरूप्य भयहेतुर्न कोऽप्यवलोकितः । पश्चादागत्य पुनः सर्वे मिलित्वोपविष्टाः । मन्थरेणोक्तं भद्रं मृग कुशलं ते । स्वेच्छयोदकाद्याहारोऽनुभूयतां । अत्रावस्थानेन वनमिदं सनाथीक्रियतां । चित्राङ्गो ब्रूते । लुब्धकत्रासितोऽहं भवतां शरणमागतः ।
15 यतः ।

लोभाद्वाथ भयाद्वापि संत्यजेच्छरणागतं ।
ब्रह्महत्यासमं तस्य पापमाहुर्मनीषिणः ॥ १८४ ॥

ततश्च भवद्भिः सह मित्रत्वमिच्छामि । हिरण्यकोऽवदत् । मित्रत्वं तावदस्माभिः सहायत्वेन निष्पन्नमेव भवतः ।

यतः ।

औरसं कृतसंबन्धं तथा वंशक्रमागतं ।
20 रक्षितं व्यसनेभ्यश्च मित्रं ज्ञेयं चतुर्विधं ॥ १८५ ॥

तदत्र स्वगृहनिर्विशेषेण स्थीयतां । तच्छ्रुत्वा मृगः सानन्दः कृतस्वेच्छाहारः पानीयं पीत्वा जलासन्नतरुच्छायायामुपविष्टः ।